

heder ikke vare komne med straks. Man forvarede sig imod, at man for Fremtiden vilde støtte nyopdukkende Skoler. Og det var naturligt. Thi naar det, der var i Vejen, var den stærke Konkurrence mellem Skolerne, og naar man vilde hjælpe de bestaaende til at klare sig i denne Konkurrence, vilde det unægteligt være en højst mærkelig Fremgangsmaade, om man tillige vilde hjælpe Konkurrenterne frem til yderligere at vanskeliggøre Stillingen. Nu vil man imidlertid ogsaa give Statsgaranti til denne Skole, endskønt den er ganske ny, og endskønt det er en i Forvejen usædvanlig gunstig stillet Skole. Denne Skole kalder sig „Det danske Selskabs Skole“. Der er mig noget dunkelt i dette Navn. Jeg har aldrig kunnet blive rigtig klog paa, hvem „Det danske Selskab“ er, hvad det har med Skolen at bestille. Det har nok givet Stødet til den, men i øvrigt har det intet med den at gøre. Derimod har Skolen faaet 134 Mænd i ansete Stillinger til at yde den en Gave af 100 Kr. aarlig i 5 Aar, altsaa tilsammen 67,000 Kr. som Gave til at begynde Virksomheden med. Og desuden har Skolen selvfølgelig i alle disse 134 ansete Mænd tillige en indflydelsesrig Række Venner og Anbefalere af Skolen. Det forekommer mig derfor unægteligt, at den er saa gunstig stillet i Sammenligning med alle de andre Skoler, at den maatte kunne klare sig selv. Faar denne Skole sammen med den Støtte, den har i Forvejen, Statsgaranti for sin 3die Prioritet kort efter, at den har begyndt, er det mig umuligt at se, hvorledes man skulde kunne afslaa andre begyndende Skoler, der ogsaa mødte med et smukt Program — for det gør selvfølgelig enhver Skole — en lignende Garanti. Det er saa meget betænkeligere, som vi staa over for en stor Bevægelse mellem Latinskolerne i Kjøbenhavn. Det har været omtalt i Bladene, saa det er ingen Hemmelighed, at de kjøbenhavnske Latinskoler fremdeles have overordentlig svært ved at klare sig i den indbyrdes Konkurrence, i hvert Fald hvis de skulle kunne honorere deres Lærere nogenlunde ordentlig. Derfor have 7 af dem sluttet sig sammen for at danne en Ring — ja, det er maaske ikke noget pønt Udtryk — men de ville danne en selvejende Institution, som overtager alle de 7 nuværende Skoler til et Beløb af 1,414,446 Kr., sætte Forstanderne paa fast Løn og Lærerne paa betydeligt højere Løn end hidtil, forhøje Skolepengene i Tillid til at kunne udelukke Konkurrencen fra ny Sko-

ler og fra dem, som staa uden for Ringen, altsammen paa Betingelse af, at Staten garanterer Institutionen ved at overtage Garantien ikke blot for dens 3die Prioritet til et Beløb af 179,000 Kr. — det er det Beløb, hvorfor den allerede garanterer disse 7 Skoler — men ogsaa for dens 2den Prioritet paa 700,000 Kr. Endvidere skal Staten vælge Direktionen. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, det vil mulig komme til at foreligge for os ad Aare, og her er ikke Stedet til at drøfte det i dets Enkeltheder. Jeg skal kun for mit Vedkommende sige, at jeg er overordentlig betænkelig ved denne Sag. Det vil i hvert Fald blive en fuldstændig Forandring i Statens Stilling til den private Latinskole her i Kjøbenhavn. Man vil i Virkeligheden ophæve den private Latinskole og gaa over til noget, som er en Mellemting mellem Privatskole og Stats-skole, hvad der let, hvis Skolerne ikke kunne klare sig som selvejende Institution, vil føre til, at de gaa over til at blive ligefremme Statsskoler. Dette Skridt er af stor Betydning, og det forekommer mig, at det vil være naturligt at overveje et Spørgsmaal som det foreliggende sammen med Spørgsmaalet om, hvorledes Staten i det hele skal stille sig til de kjøbenhavnske Latinskoler. Vort Latinskolevæsen trænger vistnok til en samlet Overvejelse. Der foreligger Forslag til en Omdannelse af hele Skolens indre Ordning, af Undervisningen, og det vil vist blive nødvendigt ogsaa at overveje vort Latinskolevæsens ydre Stilling, baade Statsskolernes og de private Skolars, thi som Stillingen nu er, have vi aabenbart langt, langt flere af disse Skoler, end der er Brug for. Det er for Øjeblikket saaledes, at Statens Latinskoler koste en halv Million om Aaret, at der gives 33,000 Kr. til 7 private Skoler uden for Kjøbenhavn. Der er 12 Statsskoler med tilsammen 1,400 Elever, det vil sige godt og vel 100 i hver, og disse Elever koste Staten maanedlig 30 Kr. hver. Der er sikkert Grund til at tænke paa en mulig Ændring i hele dette Forhold, naar man da ad Aare skal ind paa at overveje Statens Stilling til den kjøbenhavnske Latinskole. Jeg finder saaledes, at dette Forslag strider mod Hensigten med den tidligere Bevilling og modvirker den, og jeg mener, at man burde have ventet med at afgøre det, indtil man fik en samlet Overvejelse af hele denne Sag. Men da jeg staaar ene i Udvalget, gør jeg mig ikke Haab om, at mit Standpunkt i denne Sag